

Sysselmannen på Svalbard
Postboks 633
9171 LONGYEARBYEN

Deres ref

Vår ref
18/3599-1

Dato
29. oktober 2018

Utvidelse av Nordenskiöld Land nasjonalpark - oppdrag

Klima- og miljødepartementet gir med dette Sysselmannen i oppdrag å utarbeide et forslag til utvidelse av Nordenskiöld Land nasjonalpark, slik at parken vil omfatte Van Mijenfjorden med tilgrensende landområder.

Bakgrunnen for oppdraget

Klimaendringene har de senere år ført til stadig mindre sjøis i fjordene på vestsiden av Svalbard. Dette har negative konsekvenser for arter som ringsel og isbjørn, som er avhengige av sjøisen som leveområde. Van Mijenfjorden er et av de få fjordområdene på vestkysten som fortsatt har bra med sjøis om vinteren og våren. Det er også her man forventer at sjøisen vil holde seg lengst når klimaet blir varmere. Van Mijenfjorden har derfor blitt viktigere som leveområde for is-avhengige arter på vestsiden av Svalbard, og forventes å bli relativt sett enda viktigere etter hvert som det blir mindre sjøis i de andre fjordområder på vestkysten. Samtidig har Van Mijenfjorden blitt et stadig mer populært mål for skuterturer om våren. Dette skyldes ikke minst muligheten for å se isbjørn.

Van-Mijenfjorden er også en særegen arktisk terskelfjord, med Akseløya som barriere i fjordmunningen. Ved å utvide Nordenskiöld Land nasjonalpark, vil denne omfatte og sikre en større del av variasjonsbredden av naturtyper og landskapsformer på denne delen av Svalbard, med fjell, breer, isfrie daler, kystsletter og en av de store fjordene på vestkysten mot inngrep og negativ påvirkning fra lokal aktivitet, og bidra til å opprettholde villmark og uberørt natur. En utvidet nasjonalpark vil spenne over en betydelig variasjon i naturtyper og landskapsformer fra de indre fjordområdene og dalførene i øst, til Akseløya og Nordenskiöldkysten i vest.

Føringer

Hensynet til sårbart dyreliv vil være et viktig hensyn i arbeidet med et forslag til vern av Van Mijenfjorden. Klimaendringer og økende trafikk i området gjør det nødvendig å begrense ferdselen i deler av fjorden i perioder da dyrelivet er særlig sårbart. Områder der det er særlig viktig å vurdere behovet for ferdselsbegrensninger omfatter Rindersbukta og Fritjofhavna, der det både er stabil sjøis om vinteren og våren, og breer som ender i fjorden. Dette er viktige kasteområder for ringsel, og dermed også viktige områder for isbjørn. Det er også viktig å unngå annen aktivitet som kan påvirke dyrelivet negativt eller medføre risiko for miljøet.

En utvidet Nordenskiöld Land Nasjonalpark skal omfatte Van Mijenfjorden og landskapet som omgir fjorden. Sysselmannen skal foreslå en nærmere avgrensning av nasjonalparken.

Sysselmannen skal også vurdere hvilke deler av områdene rundt bosettingen og gruveområdene i Svea det kan være aktuelt å innlemme i en utvidet nasjonalpark, og hvilke områder som bør holdes utenfor på grunn av inngrepssituasjonen og graden av miljøpåvirkning.

Sysselmannen skal foreslå endringer i formålet med fredningen av nasjonalparken, slik at dette blir dekkende for den utvidete parken og de natur- og kulturminneverdiene som finnes der. Departementet ser det som viktig at Van Mijenfjorden og dens betydning som leveområde for is-avhengige og klimasårbare arter reflekteres i verneformålet.

Sysselmannen skal foreslå endringer i fredningsbestemmelsene, slik at disse gjenspeiler verneverdiene innenfor en utvidet nasjonalpark og behovet for beskyttelse av disse. Behovet for beskyttelse av is-avhengige arter som sel og isbjørn mot forstyrrelse og annen negativ påvirkning skal vektlegges i fredningsbestemmelsene.

Sysselmannen skal vurdere behovet for, og eventuelt foreslå nærmere avgrensede områder med begrensninger av ferdsel av hensyn til sårbart dyreliv. Dette gjelder særlig behovet for begrensninger på motorferdsel på sjøisen om våren. Forbud mot tungolje som bunkers for skip, og forbud mot isbryting i Van Mijenfjorden skal også være blant tiltakene som vurderes.

Vernebestemmelsene i en utvidet Nordenskiöld Land Nasjonalpark skal ikke være til hinder for at enkelte gjenværende «kalde bygg» i Svea skal kunne stilles til disposisjon for reiseliv eller forskning på linje med forlatte bygg andre steder på øygruppen.

Videre prosess

Departementet ber Sysselmannen varsle oppstart av verneplanarbeidet for utvidelse av Nordenskiöld Land nasjonalpark senest våren 2019.

Både nordkysten av Van-Mijenfjorden og selve fjorden ligger innenfor forvaltningsområde 10. Prosessen med et forslag til utvidelse av Nordenskiöld Land nasjonalpark må derfor samordnes med arbeid med å lage en helhetlig forvaltningsplan for Isfjordområdet, som inkluderer forvaltningsplaner for Nordenskiöld Land Nasjonalpark og andre etablerte verneområder på Sentral-Spitsbergen, samt mellomliggende, ikke vernede, arealer innenfor

forvaltningsområde 10. Vi ser frem til en nærmere dialog med Sysselmannen om hvordan dette mest hensiktsmessig kan gjøres, og om tidsplanen for det videre arbeidet.

Med hilsen

Aud Ingvild Slettemoen (e.f.)
avdelingsdirektør

Fredrik Juell Theisen
fagdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer